

POSUDOK HAILITAČNEJ PRÁCE

Autor práce: PhDr. Marek Lukáč, PhD.

Názov práce: „Participácia netradičných učiacich sa vo vzdelávaní“.

Univerzálne akceptovaný koncept celoživotného učenia (sa) je v edukačnej praxi kontinuálne konfrontovaný s konkrétnymi, nezriedka špecifickými otázkami a problémami. Skúmanie týchto problémov a hľadanie odpovedí na tieto otázky je dôležité tak z hľadiska rozvoja edukologickej teórie, ako aj z hľadiska reálnej podpory výchovno-vzdelávacej praxe vo všetkých jej segmentoch. V tomto kontexte považujem predkladanú habilitačnú prácu PhDr. Mareka Lukáča, PhD., orientovanú na špecifický problém participácie netradičných učiacich sa vo vzdelávaní za odborne závažný a aktuálny prínos erudovaného autora, obohacujúci poznatkovú bázu slovenskej pedagogiky a andragogiky, s reálnym potenciálom praktickej aplikácie v konkrétnej edukačnej realite.

Posudzovaná práca má teoreticko-empirický charakter. Jej úvodné state (1. až 3. kapitola) sú venované analýze teoretických východísk riešenej problematiky. Po jej preštudovaní konštatujem, že napriek náročnej výzve širokého multidisciplinárneho epistemologického pozadia témy sa autorovi podarilo systémovo uchopiť a funkčne operacionalizovať kľúčové javy a procesy tvoriace jej obsahový a gnozeologický skelet. Štruktúra teoretickej časti práce má deduktívny charakter a čitateľnú vnútornú logiku. Pri analýze jednotlivých aspektov skúmanej problematiky autor funkčne využil široké portfólio relevantných odborných prameňov (celkovo 191 titulov), pričom podotýkam, že výrazné zastúpenie zdrojov zahraničnej proveniencie umožnilo autorovi ukotviť implicitne „národný“ edukačný problém do širšieho internacionálneho kontextu.

Empirická časť práce je uvedená kapitolou, v ktorej autor prezentuje, objasňuje a argumentatívne zdôvodňuje metodologické aspeky výskumu. Zámer využiť doposiaľ „neuzitkovaný“ potenciál predchádzajúcich výskumných aktivít, na ktorých autor práce aktívne participoval, obohatiť ho o vlastné originálne výskumné zistenia a takto zhromaždený materiál podrobniť kritickej analýze v kontexte formulovaných výskumných otázok (s. 58-59) považujem za plne legitímy, a ako sa ukázalo aj veľmi efektívny prístup. Jeho produktom bolo vytvorenie požadovanej množiny dát (konkrétnie výpovedí dvoch základných skupín participantov) nevyhnutnej na realizáciu kvalitatívneho výskumu založeného na stratégii zakotvenej teórie. Osobitne oceňujem spôsob a kvalitu sekundárnej interpretácie (6. kapitola), v ktorej autor svoju metodologickú erudíciu preukázal, okrem iného, zvládnutím náročnej úlohy zlúčenia jednotlivých kategórií, resp. subkategórií pre potreby axiálneho kódovania (s. 109) a následnej identifikácie kategórie „stimuly a intervencie“, ako kľúčovej z hľadiska zodpovedania formulovaných výskumných otázok.

Celkovo konštatujem, že úroveň prezentácie, analýzy a interpretácie výskumných zistení, vrátane diskusie, v ktorej autor naznačuje podnety pre ďalšie výskumné aktivity (s. 139), zodpovedá požiadavkám kladeným na habilitačnú prácu.

K formálnej úprave posudzovanej práce nemám pripomienky. Štylistika textu zodpovedá charakteru a typu práce. Zásady vedeckej etiky sú plne rešpektované. Po preštudovaní Protokolu originality konštatujem, že identifikovaná „zhoda“ na úrovni 4,18%, sýtená desiatkami parciálnych položiek výrazne pod úrovňou 0,5%, pričom sa takéto položky nevyskytujú v empiricky orientovaných častiach práce, jednoznačne dokumentujú, že ide o originálne autorské dielo PhDr. Mareka Lukáča, PhD.

Diskusia:

V práci autor na viacerých miestach (s. 125, 137, 142) zdôrazňuje význam „intervencie kľúčovej osoby“ ako faktoru, ktorý determinuje zapojenie sa participantov do procesov učenia sa. V tomto kontexte ma zaujíma názor habilitanta na potenciál, resp. reálny vstup andragógov, ako facilitátorov edukácie dospelých.

Záver:

Na základe vyššie uvedeného pozitívneho hodnotenia obsahu, metodologických aspektov i formálnej úrovne **odporúčam** habilitačnú prácu PhDr. Mareka Lukáča, PhD. – „Participácia netradičných učiacich sa vo vzdelávaní“ **k obhajobe** a po jej úspešnom priebehu **navrhujem menovanému udeliť** vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore Pedagogika.

V Banskej Bystrici, 24. 09. 2021

Prof. PaedDr. Miroslav Krystoň, CSc.
oponent